

Huddinge

Patientsäkerhetsberättelse för vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser År 2018

Datum och ansvarig för innehållet

2019-01-22 Barbro Lönnkvist, verksamhetschef enligt HSL § 29

Mallen är framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting

Innehållsförteckning

Huddinge

.....	1
PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE FÖR VÅRDGIVARE FÖR ELEVHÄLSANS MEDICINSKA INSATSER.....	1
ÅR 2018.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Sammanfattning.....	3
Övergripande mål och strategier.....	4
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet.....	4
Struktur för uppföljning/utvärdering.....	5
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	5
Uppföljning genom egenkontroll.....	7
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	8
Riskanalys.....	9
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet.....	9
Hantering av klagomål och synpunkter.....	11
Resultat.....	12
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	14

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Sammanfattning

Patientsäkerheten är en naturlig och viktig del i Elevhälsans medicinska insatser – EMI:s arbete, som arbetas aktivt med. Patientsäkerheten har tagits upp på månatliga konferenser. Genom att EMI:s personal ständigt diskuterar arbetsätt och vilka metoder som ska användas för att undvika att en negativ händelse inträffar, så hålls patientsäkerhetsarbetet aktuellt och drivs framåt.

Skolsköterskorna och skolläkarna bidrar till att öka patientsäkerheten genom att rapportera in risker, tillbud och händelser enligt fastställd rutin.

Under året har det totalt inkommit 21 avvikelserapporter. Dessutom har en grundskola rapporterat totalt 66 hälsouppföljningar och 18 vaccinationer som inte kunnat genomföras under läsåret 17/18 på grund av låg personalbemanning, sjukskrivning och vakant skolskötersketjänst. Årets avvikelser har varit av karaktär missade undersökningar eller vaccinationer. Inga andra medicinska misstag har rapporterats.

Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. I förekommande fall har vårdnadshavare kontaktats.

Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria.

En uppföljning och med egenkontroll gjordes kontinuerligt under 2018 med platsbesök av verksamhetschef på skolsköterskemottagningarna i skolorna. Brister har påtalats och åtgärdats.

Omsättningen bland skolsköterskor har varit fortsatt stor. Totalt har 11 skolsköterskor anställts varav 7 som vikarier.

I samband med vakanser eller långtidssjukskrivning så har vikarier anställts men på några av grundskolorna har det saknats skolsköterska under delar av året.

Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för skiljer sig i kommunen och är särskilt högt på två grundskolor och ett gymnasium. Detta har tagits upp i samtal med respektive rektor och åtgärdats på två grundskolor samt förstärkning under hösten med extra skolsköterska på ett gymnasium.

Elevantal per skolläkare är lägre från hösten 2018, då en utökning med 50 % skett. Detta har inneburit att skolläkarna kunnat närvara mer i skolans elevhälsoteams arbete

Elevhälsans medicinska insats (EMI) strävar alltid efter att ha ett gott samarbete med vårdnadshavarna och eleven kring elevens hälsa utifrån elevernas ålder och mognad.

Skolsköterskorna och skolläkarna medverkar aktivt i att utveckla och revidera rutiner och arbetsmetoder.

EMI:s metodhandbok på intranätet revideras kontinuerligt.

Journalssystemet PMO utvecklas ständigt och fortlöpande workshops erbjuds.

Medicinsk fortbildning erbjuds kontinuerligt på EMI:s konferensdagar under året, med både föreläsning och månadens fall.

Inga klagomål som har betydelse för patientsäkerheten har varit aktuella.

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap.

Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att den leder till att kravet på god och säker vård upprätthålls.

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs. Inom verksamheten ska det finnas den personalbemanning och kompetens som krävs för att uppnå god och säker vård.

För detta ska det finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer.

Vårdgivaren i Huddinge kommun har tagit fram ett ledningssystem för elevhälsans medicinska insatser för systematiskt kvalitetsarbete, enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivaren skall dokumentera hur ansvaret är organiserat och fördelat i verksamheten.

Grundskolenämnden och Gymnasienämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska insatser och är ytterst ansvariga. Från och med 2019 övergår Gymnasienämnden till Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Verksamhetschef enligt HSL § 29 är Barbro Lönnkvist och är utsedd av vårdgivaren.

Verksamhetschefen för elevhälsans medicinska insatser (EMI) ansvarar för att leda, planera, utveckla och följa upp verksamheten samt att bevaka att god vård bedrivs. Exempel på detta kan vara att medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov. Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Rektor har också personalansvar för skolsköterskan. För att kravet på god vård och patientsäkerhet skall kunna uppfyllas ska rektor samverka med verksamhetschef för de medicinska insatserna kring personalresurser, lokal och utrustning, förbandsmaterial samt läkemedel. Rektor har ansvar för vikarietillsättning och har även arbetsmiljöansvaret för respektive skolsköterska.

Struktur för uppföljning/utvärdering

SOSFS 2011:9 3 kap. 2 § Vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

Medarbetaren ska omgående identifiera och rapportera risker och negativa händelser enligt fastställd rutin till verksamhetschefen och rektor.

Inrapporterade negativa händelser och risker ska följas upp kontinuerligt på professionsmöten, i syfte att lära av misstag, för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskan ska skriva en årlig kvalitetsrapport enligt fastställd mall.

Kvalitetsrapporten följer upp att vaccinationer och hälsobesök har erbjudits enligt fastsatt program, liksom negativa händelser och risker i verksamheten. Även EMI:s övriga verksamhet beskrivs i kvalitetsrapporten.

Rapporten skickas till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschefen för EMI sammanställer och skriver tillsammans med ledningsansvarig skolläkare en årlig kvalitetsberättelse utifrån skolsköterskornas kvalitetsrapporter.

Verksamhetens rutiner för god och säker vård ska uppdateras kontinuerligt.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2 Vårdgivaren skall senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse där arbetet med patientsäkerhet skall beskrivas och vilka åtgärder som har vidtagits och vilka resultat som har uppnåtts.

Under kalenderåret har följande patientsäkerhetsarbete bedrivits och följande åtgärder vidtagits för att öka patientsäkerheten.

EMI:s personal medverkar i kvalitetsarbetet genom att fortlöpande delta i arbetet med att utveckla och säkra kvaliteten.

Skolsköterskor och skolläkare träffas för professionsmöten en heldag varje månad utifrån stående punkter på dagordningen. Där diskuteras bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten. Dessa har diskuterats fortlöpande på EMI:s professionsmöten som en lärande och förebyggande åtgärd.

Fortbildningsinsatser har fungerat enligt plan

- Under året har närvaro varit ett fokusområde med föreläsning av personal från Skolstöd samt gruppdiskussioner kring närvarotrappan.
- Under året har vaccinationsverksamhetens uppdateringar och kvalitet varit en återkommande punkt på EMI:s månatliga konferenser. Vaccinationssköterskan och verksamhetschefen har föreläst om olika vacciner samt månadens vaccinationsfråga har tagits upp regelbundet av EMI ledningen.
- T.f. chef för Resurscentrum för Nyanlända-RCN informerade om läget inom RCN.

-
- En skolläkare föreläste om sina erfarenheter av att arbeta som läkare i utvecklingsländer som Yemen, Etiopien, Tanzania och Afghanistan.
  - BUS samverkan och avvikelser i samverkan har informerats om och diskuterats.
  - En skolläkare föreläste om intellektuell funktionsnedsättning och medicinsk utredning samt särskoleprocessen vid två tillfällen.
  - Skolläkaren med ledningsansvar föreläste om Epilepsi och återkommande månadens fall med ämnen som Klinefelters syndrom, Downs syndrom, Elev med hög frånvaro, Elev med skolsvårighet, Tillväxt, D-vitamin och Anafylaxi.
  - Med fokus på psykisk ohälsa har en extern överläkare från BUP Stockholm föreläst om självmordsnära barn- och ungdomar.
  - CAMM-centrum för arbets- och miljömedicin föreläste om En hälsosam yrkesdebut.
  - Skolstöds specialpedagoger föreläste om inkludering och delaktighet för elever med språkstörning samt informerade om bildstödet Inprint3
  - Verksamhetschefen har föreläst om dokumentation och journalföring, hälsobesök samt endometriosis.
  - Gruppdiskussioner kring Hälsobesök
  - Chef från familjerätten har informerat om elever med skyddad ID.

Digitala hälsoenkäter via Joliv används nu fullt ut för årskurserna åk, 4, åk 8 samt åk 1 gymnasiet. De digitala hälsoenkäterna har utarbetats tillsammans med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL och representanter från EMI i nio kommuner i länet, varav Huddinge är en. Hälsodata från enkäterna kan nu enkelt presenteras på klass, skol- och kommunnivå. Skolpsykologerna har på EHT efterfrågat resultatet från enkäterna för att tillsammans inom EHT diskutera olika åtgärder inom respektive skola. Aidentifierad hälsodata överförs till ett hälsodataregister för att möjliggöra jämförelser med andra kommuner i länet och i övriga landet.

Vid vaccination samarbetar minst två skolsköterskor för att öka patientsäkerheten.

Lokala rutiner uppdateras fortlöpande inom det medicinska området. Vid varje läsårsstart uppdaterar skolläkare med ledningsansvar läkemedelslistan och ordination enligt generella direktiv till varje skolsköterska. Även handlingsplan för allergisk reaktion och chock uppdateras och repeteras inför varje läsår.

Vi har under året fortsatt att utveckla datorjournalssystemet PMO. Uppdatering av mallar och adresser sker fortlöpande. Work-shop PMO erbjuds regelbundet för de som vill öva på någon speciell funktion i datorjournalen.

Skolsköterskor och skolläkare övar HLR- hjärt-lungräddning 1 gång/år.

Uppföljning genom egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p2

Vårdgivaren skall utföra egenkontroll i syfte att säkra verksamhetens kvalitet

Uppföljning och med egenkontroll gjordes fortlöpande i skolor under 2018 med platsbesök av verksamhetschef. Ett kvalitetsarbete som pågår kontinuerligt.

Vid den pågående egenkontrollen 2018 upptäcktes brister i lokalen på några av grund- och gymnasieskolorna. Det är mottagningar som fortfarande är lyhörda på grund av att säkerhetsdörrar saknades. När det gäller utrustning så finns den utrustning som behövs på alla mottagningar.

Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för varierar. I två Grundskolor och ett Gymnasium där verksamhetschefen för EMI har fört dialog med rektor om att elevantalet per skolsköterska är högt och att det enligt VC finns behov av att utöka skolsköterskeresursen, detta för att undvika en möjlig risk för patientsäkerheten.

Glädjande är att det skett en utökning av skolskötersketjänsten i en Grundskola från 1 tjänst till 1,5 tjänster och en annan Grundskolan från 1,4 tjänster till 2 tjänster från och med januari 2018.

Medicinsk teknisk utrustning, audiometer, vågar och blodtrycksmanschetter har kalibrerats enligt fastställd rutin.

EMI ledningen har följt upp skolsköterskornas kvalitetsrapporter avseende antal hälsobesök, vaccinationer och skolsköterskans övriga arbete.

Det finns inga nationella öppna jämförelser för EMI:s insatser.

Loggkontroller har genomförts och inga anmärkningar har noterats.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 2 3 § p 3

Vårdgivaren ska identifiera processer där samverkan behövs för att förebygga skador.

Intern samverkan inom kommunen

- Samverkan med elev och vårdnadshavare
- Samverkan med elevhälsoteam på skolorna
- Samverkan med kanslipersonal på skolorna för att få information om nya elever eller elever som flyttar/byter till annan skola
- Samverkan med EMI i andra skolor i samband med att en elev byter skola
- Samverkan mellan skolsköterskor vid vaccinationer samt med klasslärare för att vaccinationsverksamheten ska ske på ett säkert sätt och skapa en trygg miljö för eleverna
- Samverkan med olika personalkategorier inom Skolstöd
- Samverkan mellan EMI ledning och Grund-/Gymnasieavdelningen
- Samverkan mellan verksamhetschef EMI och rektor/skoledare
- Samverkan mellan verksamhetschef EMI och kommunens MAS:ar (Medicinskt ansvariga sjuksköterskor)

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

- Barnhälsovården, BHV i samband med att eleven börjar i förskoleklass
- Ungdomsmottagningen
- Barnläkarmottagningar
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Samverkan med landstinget, regelbundna möten kring samarbetsfrågor.
- Samverkan med verksamhetschefer på vårdcentralerna inom Huddinge kommun
- BUS-samverkan. Överenskommelse mellan kommun och landsting
- Logopedmottagning
- Bemanningföretag för extra personal, skolsköterskor eller skolläkare

---

Risakanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Vårdgivaren ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

All personal inom EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 5

Hälso- och sjukvårdspersonalen är skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Personalen ska rapportera risker och händelser till vårdgivaren som skulle kunna medföra en vårdskada.

Avvikelser

Skolsköterskor och skolläkare rapporterar till verksamhetschef och rektor händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Verksamhetschefen ansvarar för analys och bedömning tillsammans med skolläkare med ledningsansvar. Rektor som ansvarar för elevens skolgång ska också få rapport om händelsen.

Totalt har det inkommit 21 rapporter under 2018. Dessutom har en grundskola rapporterat totalt 66 hälsouppföljningar och 18 vaccinationer som inte kunnat genomföras under läsåret 17/18 på grund av låg personalbemanning, sjukskrivning och vakant skolskötersketjänst. Årets avvikelser har varit av karaktär missade undersökningar eller vaccinationer. Inga andra medicinska misstag har rapporterats.

Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. I förekommande fall har vårdnadshavare kontaktats.

Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits.

Antal inrapporterade avvikelserrapporter 2018

Art	Antal	Händelse	Åtgärd
LÄKEMEDELSHANTERING			
Utebliven vaccination	9	SSK missade att ge vaccin på utsatt tid i 5 skolor	Fått vaccin senarelagd
Utebliven vaccination	18	I en skola har inte vaccinationer utförts pga personalbrist.	Vaccinationer planeras till lå17/18

TEKNIK – inga avvikelser**ADMINISTRATIVA RUTINER I SAMBAND MED VÅRD OCH BEHANDLING**

Remisshantering	1	Fördröjd remiss för utredning	Ny tid till skolläkare för utredning och vidare remiss
-----------------	---	-------------------------------	--

JOURNALHANTERING

Missad uppföljning enl. journalen	1	Ny elev med utredningar som inte följts upp	Följs upp på EHT
Journal saknas	1	Elev från friskolan, jnl går inte att finna	

DIAGNOSTIK, VÅRD OCH BEHANDLING

Missad undersökning	5	Hälsobesök eller kontroller som inte gjorts under lå17/18 i en skola	Utförs under lå17/18 Bättre uppföljning av kontrollelever
Missad undersökning	1	Nyinvandrad elev med skyddad ID där förra kommunen inte erbjudit HB och kontroll på 2,5 år	Erbjuds hälsobesök Huddinge RCN
Missade undersökningar	3	Nya elever från en friskola som inte erbjudit hälsobesök	Erbjuds hälsobesök
Hälsobesök och uppföljningar som inte genomförts	66	En skola där hälsobesök och uppföljningar inte hunnits med	Uppföljning lå18/19

SAMVERKAN – inga avvikelser

Förklaring till förkortningar ovan: SSK (Skolsköterska), EHT (Elevhälsoteam i skola), jnl. (journal), HB (Hälsobesök), RCN (Resurscentrum för nyinvandrade)

Skolsköterskorna ska även i kvalitetsrapporterna skriva om de har noterat några risker i verksamheten som kan äventyra patientsäkerheten, 14 skolsköterskor uppger att de har noterat risker.

Risker som har tagits upp är,

- Elever med många olika typer av journalhandlingar (original- och papperskopior samt olika digitala journalsystem från andra skolor och BVC)
- Rutiner kring elever placerade i särskild undervisningsgrupp på annan enhet än hemskolan behöver ses över för att undvika risk för avvikelser.

-
- Högt elevantal, hinner inte med viktiga uppföljningar och basprogram.
  - Identitetskontroll vid vaccination
  - Vaccinationer som ges i olika åldrar i olika kommuner. Kan missas vid nyinflyttning.
  - Stor arbetsbörda på grund av tidigare eftersatt arbete. Hinner inte med reflektioner och eftertanke. Rädd att missa något.
  - Elever som saknar fullständigt personnummer läses inte automatiskt in i journalsystemet. Risken är att skolsköterskan inte blir informerad om att nya elever börjat i skolan. Samt risk att missa kontroller eller vaccinationer.
  - Lyhörd dörr till skolsköterskemottagningen.
  - En av skolsköterskorna vaccinerar oftast ensam på mottagningen.

Hantering av klagomål och synpunkter

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 7 kap 2 § p 6

Vi följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare kan också vända sig till respektive skolsköterska, skolläkare eller verksamhetschef, alternativt rektor som ansvarar för att ta emot klagomålet. Ytterst ansvarig för klagomål i skolans medicinska insatser vilar på verksamhetschefen som vidtar åtgärder i verksamheten för att minimera risken för upprepning.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Inkomna klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att vårdgivaren ska kunna se mönster och trender.

Vi har under året inte haft några klagomål eller synpunkter på verksamheten via kommunens klagomålshanterare. De synpunkter som inkommit har framförts direkt till personal lokalt i verksamheten. Synpunkterna har sedan rapporterats till verksamhetschefen och har hanterats internt.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Vårdgivaren ska ge patienter och närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

Skolsköterskor och skolläkare ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Elev bör alltid informeras i det som rör hen och informationen ska vara anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas vid behov. Utifrån elevens ålder och mognad involveras alltid eleven. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden eller under vissa omständigheter övergår till ett självbestämmande. Tolk används vid behov.

Exempel på samverkan med elev och dess vårdnadshavare:

- Information och medgivande inför genomförande av vaccinering
- Information inför hälsobesök och hälsosamtal
- Elevenkät efter hälsobesök i årskurs 8 och årskurs 1 på gymnasiet.
- Kontakt vid behov efter hälsosamtal
- Information inför läkarbesök
- Kontakt med vårdnadshavare vid akut händelse eller skada

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Vilka resultat som har uppnåtts i verksamheten av genomförda åtgärder

Strukturmått

- EMI:s organisation är komplex eftersom det finns två personer som är ansvariga för verksamheten. Rektor är skolsköterskans närmaste chef och ansvarar för att det finns tillräckligt med personella resurser, ändamålsenlig lokal och utrustning samt läkemedel. Verksamhetschef för EMI ansvarar för hälso- och sjukvården inom EMI, det vill säga kvaliteten och patientsäkerheten.
- Elevantalet som varje skolsköterska är ansvarig för skiljer sig i kommunen och är särskilt högt på två grundskolor och ett gymnasium. Detta har tagits upp i samtal med respektive rektor och åtgärdats på två grundskolor samt förstärkning under hösten med extra skolsköterska på ett gymnasium.
- Elevantal per skolläkare är lägre från hösten 2018, då en utökning med 50 % skett. Detta har inneburit att skolläkarna kunnat närvara mer i skolans elevhälsoteams arbete.
- Det har varit långa sjukskrivningar av skolsköterskor på 3 grundskolor, varav en vikarie har blivit anställd på en skola under hösten. I en skola har inte vikarie tillsatts under höstterminen och i en skola har en skolskötersketjänst varit vakant under flera månader.
- Omsättningen bland skolsköterskor har varit fortsatt stor. Totalt har 11 skolsköterskor anställts varav 7 som vikarier.
- I samband med vakanser eller långtidssjukskrivning så har vikarier anställts men på några av grundskolorna har det saknats skolsköterska under delar av året.
- Alla tre skolläkare samt alla skolsköterskor utom två har rätt kompetens. Två av skolsköterskorna som saknar specialistkompetens går specialistutbildning på distans.
- Alla skolsköterskor och skolläkare deltar i arbetet med att säkra rutiner och arbetsmetoder.
- Samtliga följer och arbetar efter rutiner som finns i metodhandboken på intranätet.
- På de månatliga EMI-konferenserna har kompetensutbildning erbjudits.

-
- Skolsköterskorna och skolläkarna samarbetar för att utveckla och säkerställa rutiner.
  - Rutiner för risk- och avvikelshantering finns.
  - Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete finns.
  - Alla vårdkontakter registreras i datorjournal.
  - En uppföljning av egenkontrollen har pågått kontinuerligt under 2018 där brister påtalats och åtgärdats.

Processmått

- Hälsobesök har erbjudits enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa".
- Digitala hälsoenkäter används i alla grund- och gymnasieskolor. Enkäterna har utarbetats tillsammans med Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL och åtta andra kommuner i länet.
- Vaccinationer har erbjudits enligt nationellt vaccinationsprogram.
- Hälsoenkäter bildstödet Widgit används på särskolan.
- Skolsköterskorna har öppen mottagningsverksamhet på alla skolor.
- Skolläkarna har regelbundet mottagning på sina respektive skolor.
- Samtalsmetoden motiverande samtal (MI) används av skolsköterskorna på de flesta skolor.
- Skolsköterskorna medverkar i elevhälsoteamen för elever med behov av särskilt stöd. Skolläkarnas medverkan sker däremot mer sällan på grund av resursbrist.

Resultatmått

- Hälsobesök har genomförts enligt Skollagen och Socialstyrelsen och Skolverkets "Vägledning för elevhälsa" och i stort sett har alla tackat ja och fått sina hälsobesök inom grundskolan, förutom på en skola.
- På gymnasieskolorna är det däremot inte lika många elever som har tackat ja till erbjudandet om hälsobesök, det har dock skett en ökning sedan 2017.
- Viss hälsodata återförs i skolsköterskornas kvalitetsrapporter.
- Vaccinationstäckningen i kommunen är god.
- Mässling/Påssjuka/Röda hund vaccin i åk 2 är 97 % av eleverna
- HPV-vaccin i åk 5 flickor är 89 %.
- Difteri/Stelkramp/Kikhostevaccin åk 8 är 94 %
- De flesta nyanlända har individuella vaccinationsuppföljningar.
- 21 avvikelserapporter har inkommit, ingen har bedömts som allvarlig.
- En grundskola rapporterat totalt 66 hälsobesök och 18 vaccinationer som inte kunnat genomföras under läsåret 17/18 på grund av låg personalbemanning, sjukskrivning och vakant skolskötersketjänst.
- Tillsyn och kalibrering av medicinsk teknisk utrustning har genomförts.
- Ändamålsenlig utrustning finns på samtliga skolor.
- EMI har ett aktivt samarbete med övrig elevhälsopersonal och pedagoger på skolorna samt många aktörer utanför skolorna, till exempel barnmottagning, ungdomsmottagning, BUP och socialtjänst.

-
- Att elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp på annan enhet än hemskolan, kan vara en patientsäkerhetsrisk utifrån att digital uppföljning i PMO inte är möjlig.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Inför rekrytering av skolsköterska bör rektor konsultera verksamhetschefen för EMI för att säkerställa att den som anställs har rätt kompetens. För att säkra att alla elever har tillgång till skolsköterska bör rekrytering startas omgående då det uppstår vakans.

För att säkerställa likvärdig tillgång till skolsköterska i kommunen bör dialogen mellan ansvariga chefer förstärkas, detta kan påverka tjänsternas omfattning. Att skolskötersketjänsten alltid är bemannad är av yttersta vikt.

Verksamhetschefen för EMI tillsammans med skolläkaren med ledningsansvar anser att förstärkningen av skolläkarresursen till 2,8 tjänster bör förlängas för att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet. Elevantalet har ökat och enligt prognos kommer att fortsätta öka. Både grund- och gymnasieskolorna har efterfrågat skolläkarens kompetens i elevhälsoarbetet, det har till viss del blivit möjligt med utökad skolläkarresurs.

Skolsköterskorna kan vara en resurs i skolornas systematiska arbetsmiljöarbete. Endast 8 st av skolsköterskorna deltar i arbetsmiljöarbetet eller skydd/allergirond. 20 st. uppger att de inte blivit inbjudna till det systematiska arbetsmiljöarbetet i sin skola. Detta kan till exempel göras med hjälp av Elevhälsoportalen, Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin (CES), SLL.

Efter läsårets slut kommer hälsodata från elevhälsoenkäterna i åk 4, 8 och 1 gymnasiet tas ut ur journalsystemet. Skolsköterskorna uppmanas att presentera skolans resultat på respektive elevhälsoteam, så att analys och plan för det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet kan utarbetas. De flesta har återfört resultaten till skolans elevhälsoteam och klass. Mål att alla skolsköterskor ska återföra resultaten till elevhälsoteamet. Fortsatta metoddiskussioner.

Fortsatt bevakning av medicinska rutiner kring nyanlända.

Elever med ofullständigt personnummer läses inte in i journalsystemet PMO. Det finns en risk att ordinarie skolsköterska och skolsköterska på RCN inte alltid får in rapport om nya elever. Kvalitetssäkra rapporteringsrutiner behövs på skolorna så att elever inte tappas bort.

Fortsatt genomgång av EMI:s processer och rutiner genom gruppdiskussioner.

Vidareutveckla arbetsätt inom EMI som gör att skolsköterskorna och skolläkarna får en naturlig del i arbetet för att främja närvaron för elever i skolan.

Kontinuerligt under året kompetensutveckla EMI gruppen i olika medicinska sjukdomar. 2019 med focus på psykisk ohälsa.

Bilaga till Patientsäkerhetsberättelsen 2018:

Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser läsår 2017-2018